

Jaarverslag 2023

Samen voor een groen, gezond en leefbaar Noord-Holland

Inhoudsopgave

Nationale Postcodeloterij	2
Voorwoord	3
Stappen naar duurzaamheid	3
1. Over MNH	4
1.1 Visie, missie Doel en werkwijze	4
1.2 Vertaling van de doelstelling in beleid en strategie	5
Onze activiteiten	6
2. Activiteiten in 2023	7
2.1. Projecten	7
Organisatie en bedrijfsvoering	14
3. Organisatie en bedrijfsvoering	15
3.1 De organisatie	15
3.2 Het bestuur	16
3.3 Verantwoordingsverklaring	17
3.4 Risicoparagraaf	17
3.5 Toekomstparagraaf	18
Financiële positie	20
4. Financiële positie	21
4.1 Staat van baten en lasten	21
4.2 Balans en beleid t.a.v. reserves	21
4.3 Begroting en realisatie 2023	22
Bijlagen	24
Jaarrekening	26

Nationale Postcodeloterij

AL MEER DAN 25 JAAR STEUN VAN DE POSTCODE LOTERIJ

Vorig jaar kon het project Boer&Buur met Natuur van start gaan, dankzij een extra bijdrage van de Postcode Loterij (Foto: Mark van Stokkom voor Herenboeren Nederland)

De Natuur en Milieufederaties mogen al meer dan 25 jaar rekenen op de steun van de Nationale Postcode Loterij. De vaste jaarlijkse bijdrage van 2,25 miljoen euro maakt het mogelijk dat wij ons samen met ruim 1.200 lokale initiatieven kunnen blijven inzetten voor mooie en duurzame provincies. De impact die we hiermee realiseren, was niet mogelijk geweest zonder deze hulp. Wij zijn de Postcode Loterij en alle deelnemers dan ook heel dankbaar voor hun bijdrage.

Annie van de Pas, directeur van de Natuur en Milieufederaties: “De bijdrage van de Loterij is al ruim 25 jaar een fundament voor de realisatie van vele mooie lokale projecten in de 12 provincies en zorgt ook voor een belangrijke impuls voor landelijke projecten zoals Energietuinen en Plan Boom. Het is fantastisch dat we, dankzij de deelnemers van de Postcode Loterij, in heel Nederland extra meters kunnen maken.”

Extra schenkingen

Naast de jaarlijkse bijdrage kunnen we een beroep doen op een extra schenking van de loterij voor bijzondere projecten, zodat we belangrijke stappen kunnen maken richting een klimaatbestendige, natuurinclusieve en circulaire samenleving. De projecten [Plan Boom](#) en [Energietuinen](#) zijn hier voorbeelden van. Projecten die we zonder deze extra bijdrage niet hadden kunnen uitvoeren. Een relatief nieuw project dat we vorig jaar gestart zijn met hulp van de loterij is [Boer&Buur met Natuur](#). In iedere provincie gaan twee coalities aan de slag, die groene boeren en actieve burens bij elkaar brengen. Door dit netwerk krachtig bij te staan, werken we aan meer biodiversiteit, een beter klimaat, circulair grondstofgebruik en gezonde & diervriendelijke voeding. Oftewel: een toekomstbestendige landbouw.

Stappen naar duurzaamheid

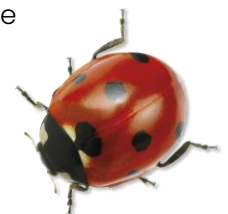
De wereld om ons heen verandert snel. We zijn ons bewust van de stikstofdiscussie, de klimaatverandering, de biodiversiteitsproblematiek en de geopolitieke ontwikkelingen die ook Noord-Holland beïnvloeden. Tegelijk zien we in deze uitdagingen ook mogelijkheden om samen te werken aan oplossingen die mens en natuur ten goede komen.

In 2023 hebben we samen met onze leden en netwerkpartners gewerkt aan bijna vijftig kleine en grote projecten om Noord-Holland groener, gezonder en leefbaarder te maken. Van het aanleggen van klimaatbuffers tot het isoleren van huizen voor CO₂-neutrale energievoorzieningen, en van het vergroenen van stedelijke wijken en dorpen tot het bevorderen van duurzame landbouw middels voedselbossen. We hebben ons samen met bewonersorganisaties ingezet voor het verminderen van vliegtuiglawaai rond Schiphol en het verbeteren van de luchtkwaliteit rondom bedrijven zoals TATA Steel.

Echter, de praktijk van beleidsuitvoering blijft uitdagend voor overheden. Er zijn nog steeds geen effectieve instrumenten om de stikstofcrisis aan te pakken en de giftige uitstoot van TATA Steel blijft een grote zorg. Hoewel Noord-Holland veel potentieel heeft voor zonne-energie volgens de Regionale Energiestrategie (RES), blijft de daadwerkelijke benutting ervan een uitdaging en blijft realisatie achter. Ook het gedoogbeleid van de Staat rond Schiphol geeft weinig vertrouwen in de slagkracht van de overheid. Desondanks is er voldoende reden tot optimisme en actie. We kijken vooruit en streven naar samenwerking voor oplossingen op het gebied van klimaat, milieu, gezondheid, biodiversiteit en duurzaamheid. In 2023 hebben we enkele veelbelovende projecten en ontwikkelingen gezien in Noord-Holland, die laten zien wat mogelijk is wanneer we samenwerken.

Ik ben ongelooflijk trots op wat we als MNH-team het afgelopen jaar samen met onze leden en lokale groepen hebben bereikt, zowel qua impact als financiële stabiliteit. Zij zijn een belangrijke factor in het behalen van onze doelen en uitdagingen. Ook in 2023 hebben we een klein positief resultaat geboekt en daarmee de continuïteitsreserve verhoogd. Dit jaarverslag biedt een overzicht van onze mooie projecten en resultaten.

In mijn ogen is het essentieel om te blijven investeren in elkaar en in persoonlijke ontwikkeling. Als team, als netwerk met leden en lokale groepen en in het bredere veld met stakeholders. De kracht van MNH ligt immers in ons collectieve teamwork. We zijn dankbaar voor de steun van onze medewerkers, vrijwilligers, leden, bestuursleden en partners. Het is dankzij jullie inzet, passie en toewijding dat we vooruitgang kunnen boeken en impact kunnen hebben. Ook de fondsen en overheden bedanken we voor hun vertrouwen en steun. Samen vormen we een krachtige beweging die zich in Noord-Holland inzet voor een betere wereld, voor onszelf en voor toekomstige generaties.

Sijas Akkerman, Directeur Natuur en Milieufederatie Noord-Holland

1. Over MNH

1.1 VISIE, MISSIE DOEL EN WERKWIJZE

Visie

Een groen, gezond en leefbaar Noord-Holland

Noord-Holland is een provincie met een mooi landschap, een rijke natuur en een schoon, toekomstbestendig milieu. Wij zien een provincie voor ons waar we duurzaam kunnen wonen en werken, waar inwoners van Noord-Holland nu én in de toekomst kunnen genieten van een gezonde en groene leefomgeving. MNH werkt samen met betrokken partijen en bewoners om onze doelen te bereiken. We voeren verschillende activiteiten uit zoals het versterken van het (duurzame/groene) maatschappelijk middenveld en het aanjagen van een duurzaam (provinciaal) beleid. Het beleid is neergelegd in een meerjarenbeleidsplan.

Missie

We organiseren lokale samenwerking met inwoners, organisaties en de politiek, om op basis van kennis te bouwen aan een groen en gezond Noord-Holland.

Natuur en Milieufederatie Noord-Holland (MNH) vormt het netwerk voor lokale organisaties die zich inspannen voor het herstel, de bescherming en versterking van natuur, landschap, milieu en een gezonde leefomgeving in Noord-Holland. Gelijktijdig zet MNH zich in voor het bevorderen van duurzame productie en consumptie van goederen en diensten. Onze focusgebieden omvatten met name luchtvaart, duurzame energie, biodiversiteit en circulaire economie. Daarnaast leveren we deskundige, kritische en creatieve bijdragen aan de kwaliteit van besluitvormingsprocessen binnen het openbaar bestuur en bij bedrijven. Tot slot informeert en betreft MNH burgers actief in de energieke samenleving bij het opstellen en uitvoeren van (provincie-)beleid, waardoor kennis wordt verspreid en beleidsvorming wordt versterkt.

Doel en werkwijze

De belangrijkste pijler van MNH zijn de 100 aangesloten ledenorganisaties. Deze leden streven doelen na die aansluiten bij onze bovengenoemde visie, missie en doelstellingen en dragen ook bij aan het algehele succes van MNH. Onze professionele medewerkers bieden deze organisaties ondersteuning met inhoudelijke en juridische adviezen, en soms zelfs bij juridische procedures. Onze samenwerking is vaak uitgebreid en goed gestructureerd, met een sterke nadruk op lokale betrokkenheid. Wij fungeren als de verbindende factor voor lokale initiatieven, vergelijkbaar met die behulpzame buurvrouw die altijd weet waar je moet zijn. Ons doel is om iedereen te ondersteunen die zich wil inzetten voor een gezonde, duurzame en leefbare provincie. Met onze deskundige en onafhankelijke aanpak kunnen we adviseren, stimuleren en verbinden, of het nu gaat om geveltuintjes of het bevorderen van toekomstbestendige luchtvaart. Participatie is voor ons essentieel, omdat we geloven dat daar de sleutel tot verandering ligt. Dit realiseren we samen met ons uitgebreide netwerk van aangesloten organisaties en samenwerkingsverbanden. MNH streeft niet naar winst, maar naar een duurzame en rechtvaardige toekomst.

1.2 VERTALING VAN DE DOELSTELLING IN BELEID EN STRATEGIE

MNH maakt zich sterk voor de volgende 3 hoofdthema's, waaronder verschillende projecten vallen die bijdragen aan de realisatie van de doelstelling, direct en indirect:

Gezonde Leefomgeving

Biodiversiteit

Duurzame Energie

Hoofdpunten meerjarenbeleidsplan

Ons [meerjarenbeleidsplan](#) (2019 - 2025) vormt de basis voor de jaarwerkplannen. In 2023 maakten we een start met een [nieuw meerjarenbeleidsplan \(2024-2029\)](#), waarin we onze pijlers binnen de drie thema's hebben beschreven:

Duurzame Energie

- Opwekking duurzame energie: natuurinclusieve wind- en zonneparken op zee en land
- Verduurzamen energie in bebouwde omgeving: aardgasvrije wijken en isoleren van woningen
- Lobby, beleidsbeïnvloeding en kennisdeling op het gebied van energie-infrastructuur en draagvlak organiseren voor de noodzakelijke aanpassingen van de energie-infrastructuur.

Biodiversiteit

- Meer natuurinclusieve landbouw
- Vergroenen van de bebouwde kom met burgers en beleidsmedewerkers
- Lobby met TBO's en agrarische (natuur)organisaties voor natuurvriendelijk beleid in Noord-Holland

Gezonde Leefomgeving

- Verduurzamen en vergroenen stedelijke omgeving, onder andere vanwege klimaatadaptatie
- Realiseren groene en gezonde leef- en woonomgeving, onder andere door emissies uit de industrie, geluidsoverlast door de luchtvaart en emissies van het wegverkeer te verminderen.
- Participatie bij en invloed op inzet van instrumenten van de Omgevingswet zodat inwoners zelf invloed hebben op het gezonder maken van de leefomgeving
- Lichtvervuiling tegen gaan en donkertebeleving stimuleren
- Een sterke overheid die in staat is de leefomgeving echt te beschermen

Onze activiteiten

2. Activiteiten in 2023

2.1. PROJECTEN

In 2023 communiceerde MNH over een groot aantal activiteiten. Het [nieuwsoverzicht](#) op onze website geeft hiervan een volledig overzicht. Een flink aantal van deze activiteiten deed MNH in samenwerking met andere partners. Hieronder een greep uit de belangrijkste activiteiten en behaalde resultaten in 2023 per thema.

Thema Biodiversiteit

Biodiversiteit is hard nodig voor een gezond ecosysteem, gevarieerde en aantrekkelijke natuur en diensten zoals voedsel en klimaatregulatie. Steeds meer bewoners, boeren, bedrijven en overheden zien hier ook het belang van. Daarom werken we aan verschillende projecten om biodiversiteit te versterken.

Netwerk Groen Blauwe Gemeenten	
Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
Kennis, ervaringen en netwerken rondom biodiversiteit binnen gemeenten te versterken en hiermee samenwerkingen en gezamenlijke acties aan te jagen op regionaal niveau.	<ul style="list-style-type: none">✓ 1 fysieke kick-off bijeenkomst;✓ 2 webinars;✓ 6 nieuwsbrieven verstuurd naar het netwerk;✓ Stakeholder aanpak gerealiseerd: contactenlijst met ambtenaren uit alle Noord-Hollandse gemeenten samengesteld en doorlopend geüpdatet.
Groen in de Buurt	
Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
De betrokkenheid van mensen bij het groen in hun buurt versterken, en om initiatieven uit de samenleving te ondersteunen en te verbinden aan de ambities van het programma Groen Kapitaal van de Provincie Noord-Holland.	<ul style="list-style-type: none">✓ In Bergen en Heiloo: een afgerond project waarbinnen 10 groene bewonersinitiatieven zijn uitgevoerd;✓ In Bergen en Heiloo: 2 afsluitende bijeenkomst met deelnemers, wethouder en lokale pers;✓ In Bergen, Castricum en Heiloo: project geacquireerd en samenwerkingsafspraken gemaakt;✓ In Bergen, Castricum en Heiloo: in totaal 6 bijeenkomsten voor bewoners georganiseerd;✓ In Bergen, Castricum en Heiloo: 11 kansrijke bewonersinitiatieven aangehaakt die deelnemen aan het project.

Valuta voor Veen

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
CO2 vastleggen in de veenweidegebieden, om zo bodemdaling tegen te gaan en de biodiversiteit te versterken. Door de vastgelegde CO2 te verwaarden met certificaten bieden we grondeigenaren een kansrijk verdienmodel en burger, bedrijven en overheden een mogelijkheid om hun CO2 uitstoot vrijwillig te compenseren.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ontwikkelingen rondom de Regionale Veenweidestrategie gevolgd en lobby gevoerd; ✓ Acquisitiekansen onderzocht en vastgelegd; ✓ Een ingediend plan voor de Burkmeer (validatie verwacht in 2024).

Dashboard Gebiedsprocessen

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
Het gezamenlijke netwerk informeren en betrekken bij ontwikkelingen rondom stikstof en het Provinciaal Programma Langelijk Gebied (PPLG).	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dashboard op website van MNH opgeleverd; ✓ Themasessie over stikstof; ✓ Webinar over juridische kaders.

Secretariaat terreinbeheerdersoverleg en aanvullende werkzaamheden

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
Uitwisseling tussen de TBO organisaties (samenwerking van 11 Noord-Hollandse natuur- en recreatieorganisaties) faciliteren: over actuele ontwikkelingen, nieuwe samenwerkingen, regionale opgaves en beleids beïnvloeding.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 6 overleggen op directeur- en beleidsniveau; ✓ Onze 'Visie Natuurlijk Noord-Holland' is voor een belangrijk deel in het coalitieakkoord provincie Noord-Holland opgenomen. ✓ Nieuwjaarsreceptie in januari 2023 met uitreiking Knoop aan ANV De Lieuw; ✓ Werkbezoek statenleden commissie Landelijk Gebied met het TBO; ✓ Kennismaking en excursie met gedeputeerde Rosan Kocken en het TBO.

Boer en Buur met Natuur

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
Het ontwikkelen van een lerend netwerk van lokale initiatieven en hen ondersteunen en voorzien van kennis en tools om meer mensen ('buren') te bereiken en/of het verder natuurinclusief inrichten van het initiatief.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Selectie van coalities op basis van een aanvraagprocedure en verschillende gesprekken; ✓ 2 deelnemende coalities in Noord-Holland; ✓ Kick-off bijeenkomst met de coalities.

Aan de slag met agroforestry

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
Agrariërs ervaring op laten doen met agroforestry door het aanleggen van een proefperceel. We verspreiden de opgedane kennis door middel van Do-it-yourself pakketten zodat ook andere	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 5 deelnemers gevonden, waarvan 1 deelnemer een proefperceel agroforestry heeft aangelegd; ✓ 1 excursie ter werving bij Fruittuin van West in Amsterdam;

agrariërs op een laagdrempelige manier aan de slag kunnen met agroforestry.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 1 excursie als kick-off van het project bij 'Praktijkcentrum Regeneratieve Landbouw, Agroforestry en Gezonde Leefomgeving' bij partner FruitforLife; ✓ 2 nieuwsupdates uitgestuurd, naast algemene berichtgeving in MNH-nieuwsbrieven; ✓ Betrokken leegroep van +/- 20 geïnteresseerden
---	---

Plan Boom

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
Plan Boom richt zich op de aanplant van 10 miljoen bomen in heel Nederland. In Noord-Holland ligt het doel op 1 miljoen bomen.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oproep voor uitdeelactie planten bomen in Beverwijk; ✓ 6700 bomen/struiken uitgedeeld tijdens uitdeelactie ✓ Oproep aanplantlocaties ✓ Selectie aanplantlocaties voor planten in 2024

Thema Duurzame Energie

MNH streeft naar een duurzaam Noord-Holland waarin we klimaatneutraal kunnen wonen, werken en reizen. Goede inpassing van wind- en zonne-energie in het Noord-Hollands landschap, behoud van natuur, sterke participatie en draagvlak van lokale bewoners zijn hierbij de speerpunten. We werken aan diverse projecten om besparing, opslag én opwekking van duurzame energie te realiseren.

Regionale Energiestrategie – Participatie

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
Inbreng leveren in de RES-regio's in Noord-Holland Noord en Zuid tijdens kennisbijeenkomsten met ambtenaren, staten- en raadleden. Afstemming op (boven) provinciaal niveau met stakeholders voor de RES-inbreng. De herijking van de RES stimuleren om de verduurzamingsdoelstellingen in zicht te houden.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Input leveren vanuit de visie van de Participatiecoalitie Noord-Holland aan beide RES regio's; ✓ Inspreekmomenten met of namens onze achterban bij de raads- en provinciale vergaderingen; ✓ Deelname aan verschillende ambtelijke overleggen; ✓ Inspiratiesessie voor duiding zonnebrief zon op land van het ministerie.

Zoekgebieden Zon en Wind

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
Met de Participatiecoalitie zetten wij ons in voor het delen van kennis over bewonersparticipatie en natuurinclusieve energietransitie. Wij bevorderen de inbreng van lokale initiatieven, we ondersteunen initiatieven bij hun projecten op het	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Inspreekmomenten met of namens onze achterban bij de raads- en provinciale vergaderingen bij concretiseren zoekgebieden;

<p>gebied van energieopwek, duurzame warmte en energiebesparing.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dialogen gehouden samen met SARA (Stedelijke Adviesgroep RES Amsterdam) met bewonersparticipatie en opleveren inzichtelijke lijst standpunten verschillende partijen; ✓ Oplevering rapport Wind op agrarisch Land RES Noord-Holland Noord; ✓ Oplevering rapport Zaanstad-Waterland - Zon op dak en parkeerplaatsen; ✓ Achterbansessie Meervoudig ruimtegebruik georganiseerd; ✓ 13 energieboswachters opgeleid.
--	---

Aargasvrije wijken

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
<p>Begeleiden bewonersinitiatieven in het nemen van (isolatie)maatregelen en het adviseren van gemeentes in vraagstukken rondom aardgasvrij.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 3 aardgasvrije bewonersinitiatieven opgezet en begeleid; ✓ Bewonersbijeenkomst georganiseerd, inkoopactie opgezet en maatregelen aangeboden aan wijkbewoners; ✓ Plan van aanpak oppakken aardgasvrije wijken 2024.

Thema Gezonde Leefomgeving

Noord-Holland is een dichtbevolkte provincie en de druk op onze leefomgeving is groot. Daarom werken we aan verschillende projecten om een gezonde leefomgeving te stimuleren.

Nacht van het Wad

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
<p>Het concept 'nachtactiviteiten' een vast onderdeel maken in het duurzame toeristische aanbod in het Waddengebied. Het beoogde effect is dat ondernemingen hun lichtvervuiling verminderen en dat bezoekers bekend worden met het belang van het donker.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 ondernemersbijeenkomsten georganiseerd. ✓ Promotieartikelen ontwikkeld en uitgedeeld aan ondernemers in het Waddengebied; ✓ Promovideo opgenomen; ✓ Meer dan 200 activiteiten georganiseerd met naar schatting 4000 bezoekers; ✓ Website Nacht van het Wad is 9.495 keer bezocht.

Wad een Nachtleven

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
<p>We stimuleren de lokale nachtnatuur en maken bezoekers bekend met het belang van nachtelijke biodiversiteit. Langs de hele Waddenkust leggen we tuinen aan die de nachtelijke biodiversiteit stimuleren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 nachttuinen afgerond; ✓ Een informatievevideo geproduceerd; ✓ 2 informatieve posters ontworpen.

Week van het Donker

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
<p>Het vergroten van het bewustzijn van de waarde van duisternis door mensen daadwerkelijk de duisternis te laten ervaren. Daarnaast voorzien we mensen van de nodige tools om lichtvervuiling te bestrijden</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Een kick-off evenement in het Planetarium van ARTIS met 300 bezoekers; ✓ 4 dagen lang 8 planetariumshows per dag op 3 verschillende locaties: Alkmaar, Overveen en Den Helder; ✓ Meer dan 2000 enthousiaste bezoekers; ✓ Lezingen van deskundigen over nachtvlinders en vleermuizen; ✓ Educatieve kinderactiviteiten georganiseerd; ✓ Informatiegidsen ontwikkeld om lichtvervuiling tegen te gaan.

Juridische ondersteuning

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
<p>Leden en actieve burgers/organisaties ondersteunen om resultaten te behalen voor natuur-, landschaps- en milieubescherming</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ In 2023 leidde een hoger beroep m.b.t het Circuit Zandvoort tot een relevante uitspraak over het bepalen van de referentiesituatie voor stikstofemissies; ✓ Via een masterclass stikstof is de achterban geïnformeerd over het juridische kader bij stikstof; ✓ In totaal zijn er 55 adviesverzoeken behandeld, de meeste telefonisch of per mail, waarvan sommige meervoudig.

Luchtvaart

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
<p>Wij zetten ons in voor verdere krimp van Schiphol en dragen met acties en campagnes bij aan een gezonder en prettiger leefklimaat met aanzienlijk minder geluidshinder</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 5 gezamenlijke reacties met Greenpeace, Milieudefensie en Natuur & Milieu over besluitvormingen luchtvaart; ✓ Een uitgebreid advies aan Minister Harbers n.a.v. consultatiedocument Balanced Approach; ✓ Bijeenkomst met burgers en politici over luchtvaart

Lobby politieke partijen

Doel en doelgroepen	Resultaat 2023
<p>Inzicht krijgen in de visie van politieke partijen en plannen om de gezonde leefomgeving te beschermen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Verkiezingsdebat georganiseerd met Tweede Kamerleden en bewonersvertegenwoordigers over de vraag of de overheid in staat is de leefomgeving van haar inwoners voldoende te beschermen. ✓ Kiezersbijeenkomst met politici en burgers: Politiek Café

Communicatie

Communicatie is voor MNH van groot belang om haar netwerk te bereiken én effectief invloed uit te oefenen op de ontwikkelingen met betrekking tot natuur, milieu en duurzaamheid in onze provincie. In onze projecten is communicatie een vast element en een onderdeel van de deelbegrotingen. Belangrijke media die we naast onze website inzetten zijn: nieuwsbrieven, gerichte ledenberichten, LinkedIn en twitter. Een compleet overzicht van alle uitingen en persberichten is te vinden op www.mnh.nl

Sociale media

De websites www.mnh.nl, www.landbouwmethnatuur.nl, www.coalitie-duurzame-energie.nl, www.nachtvanhetwad.nl en de campagnesite www.eerlijkovervliegen.nl zijn actieve platforms voor onszelf en betrokken bedrijven, gemeenten, beleidsmakers en inwoners van Noord-Holland. Onze social media: X @milieufederatie (1.126 volgers), @donkertevandewadden (658 volgers), LinkedIn (447 volgers), Instagram Nachtvanhetwad (819 volgers), YouTube (29 volgers) zetten we in om onze achterban snel te voorzien van inhoudelijke en gerichte informatie die bijdragen aan het behalen van onze doelstelling.

Resultaten/cijfers

Nieuwsbrief

- Onze algemene nieuwsbrief is naar 2.720 ontvangers verstuurd. Deze is 8 keer uitgebracht met belangrijke informatie over onze lopende projecten.
- De Luchtvaartniewsbrief met alle laatste nieuws op het gebied van luchtvaart is in 2023 4 keer verspreid. 287 personen hebben zich hiervoor aangemeld.
- Ons ledenbericht met daarin verslagen van de ledenvergadering is 2 keer verspreid en verstuurd naar 98 aangesloten organisaties.
- Voor ons project Nacht van het Wad hebben we 1227 personen die de nieuwsbrief ontvangen.

Website

- Onze website www.mnh.nl trok 21.000 bezoekers.
- De campagnesite www.eerlijkovervliegen.nl werd door 4.200 bezoekers bezocht.
- Nacht van het Wad telde 3.500 bezoekers
- De websites van Nacht van de Nacht, GoodFoodClub en Landbouwmethnatuur.nl (trekkersrol) zijn initiatieven van de landelijke natuur en milieufederaties. Hierin leveren we belangrijke input om de betreffende projecten te doen slagen.

Overige communicatie

- We hebben 23 persberichten gerelateerd aan onze projecten verstuurd. Met name luchtvaart, natuurinclusieve landbouw, stikstof, agroforestry en duurzame energie (participatiecoalitie RES) is veel onder de aandacht gebracht.
- We zijn 229 keer in de online media verschenen en hebben 5 keer het landelijk en regionale nieuws (zowel tv als radio) behaald.
- In 2023 zijn het [jaarverslag en de jaarrekening](#) gepubliceerd op onze website. Deze documenten zijn in te zien via de website van Natuur en Milieufederatie Noord-Holland: www.mnh.nl.
- De [impactmeting](#) van de Natuur en Milieufederaties met landelijke jaarlijkse resultaten zijn gebundeld in een rapport. Hierin vind je kerncijfers, hoofddoelen en voorbeelden.

Facts & Figures

Bereik

100
aangesloten
organisaties

2823 bezoekers bij
199 activiteiten

46.306 personen
online bereikt en **229**
keer in de media

Versterken
maatschappelijk
middenveld

193 adviezen
gegeven aan
inwoners en lokale
organisaties

In **24**
stakeholders
netwerken
geparticipeerd

13 nieuwe initiatieven
helpen opstarten en
35 bestaande
ondersteund

Verduurzamen
bedrijven

54 adviezen
gegeven over
duurzame
bedrijfsvoering

8 zienswijzen
en/of beroepen
ingediend

Bij **86**
beleidsontwikkelings
trajecten input
geleverd

Organisatie en bedrijfsvoering

3. Organisatie en bedrijfsvoering

3.1 DE ORGANISATIE

Bureau

Het aantal betaalde medewerkers op het bureau bedroeg op 31 december 2023 10 medewerkers, overeenkomend met 7,73 fte. Hiervan zijn 6 medewerkers (5 fte) in vaste dienst. MNH volgt sinds 1 januari 2009 bij haar beloningsbeleid de CAO- De Landschappen (onderdeel Raam-CAO Bos & Natuur) zonder deel te nemen aan de CAO. Het pensioen is geregeld via een overeenkomst voor alle medewerkers met de PfZW gericht op 70% van het middelloon. Onkostenvergoeding voor bestuur en medewerkers geschiedt op basis van declaratie van gemaakte onkosten. De beloning van de directeur is – in overeenstemming met de regels van het CBF – op basis van de schaal voor directeuren van kleine organisaties. Voor een overzicht van de bedragen verwijzen we naar het onderdeel Bezoldiging directie in de jaarrekening.

Vrijwilligers

Van de bureaumedewerkers werkt er in 2023 één als vrijwilliger. De bestuursleden werken onbezoldigd. De participatie van vrijwilligers wordt zoveel mogelijk bevorderd. Er is voor vrijwilligers, op het moment dat zij op verzoek van MNH actief zijn een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering van toepassing. Voor het bestuur is een bestuursaansprakelijkheidsverzekering afgesloten.

Leden, donateurs en vereniging

Het aantal aangesloten organisaties bedroeg op 31 december 2023 honderd (100). Het aantal MNH-donateurs bedroeg op 31 december 2023 negentig (90) en het aantal Eerlijk over Vliegen-donateurs drieënzeventig (73). De Algemene Ledenvergaderingen in 2023 vonden plaats op 5 juni en 11 december. Op 15 november is een extra vergadering gehouden om de statutenwijziging met onze leden te bespreken. Tijdens de vergadering van 5 juni zijn het jaarverslag en de jaarrekening van 2023 goedgekeurd.

CBF-keurmerk en ANBI-erkenning

MNH heeft sinds 1 januari 2005 het CBF-keurmerk voor goede doelen. In 2022 heeft een (driejaarlijkse) hertoetsing door het CBF plaatsgevonden. De gevraagde aanpassingen zijn uitgevoerd, waarna is besloten de erkenning te continueren. De Belastingdienst heeft ons erkend als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling).

Integriteit

De gedragscode Integriteitsbeleid van MNH is in 2021 vastgesteld en in werking getreden. In deze gedragscode is vastgelegd hoe we omgaan met waarden en normen, wat ieders rollen en verantwoordelijkheden zijn en hoe het integriteitsbeleid ingevoerd, geborgd en gehandhaafd wordt binnen de organisatie. Deze gedragscode vormt de kapstok waaraan alle regelingen en instrumenten voor integriteit opgehangen kunnen worden. Deze gedragscodes staan op de website van MNH. In 2023 zijn er bij MNH geen meldingen op grond van de gedragscode gedaan.

Op basis van de bevindingen in 2023 is er geen aanleiding om het beleid rondom integriteit te wijzigen.

3.2 HET BESTUUR

Bestuur en directie

Het bestuur van de vereniging Natuur en Milieufederatie Noord-Holland bestond bij aanvang van 2023 uit mw. R. Zonneveld-Birza (voorzitter), mw. A ter Heijne (penningmeester), dhr. K. Buskermolen, dhr. J.P. Schaaij, dhr. J.S. de la Chambre, mevrouw K. Jurgens en mw. M.E. van der Laan (tot medio 2023). Dhr. S.P. Akkerman is directeur van de Milieufederatie Noord-Holland.

Bestuur en directie zijn in 2023 viermaal bijeengekomen om te vergaderen. Het Bestuur stelt jaarlijks de begroting, het jaarwerkplan, het jaarverslag en de jaarrekening vast, en ook eens in de vijf jaar een meerjarenbeleidsplan en meerjarenbegroting. Daarnaast staat regelmatig de voortgang van de programma's op de agenda en worden er strategische kwesties bediscussieerd. De belangrijkste onderwerpen die aan de orde zijn geweest zijn onder andere:

- het werven van nieuwe leden;
- een nieuwe strategie met betrekking tot positionering;
- het aanpassen van de statuten aan de nieuwe wet WBTR, hierbij is van het bestuur een Raad van Toezicht gemaakt met een directeur/bestuurder;
- het jaarverslag van 2022;
- de voortgang van de projecten in 2023;
- de continuïteit van de organisatie in 2023 en 2024;
- de financiële positie van de organisatie en mogelijkheden voor acquisitie.

Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR)

Op 1 juli 2021 is de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) in werking getreden. Het bestuur van MNH zag in die nieuwe wet aanleiding om de werking van het bestuursmodel te evalueren. In 2023 zijn er voorbereidingen getroffen om het bestuursmodel om te zetten van een bestuur naar een Raad van Toezicht. Dit sluit beter aan bij de letter en geest van de WBTR en voldoet aan de eisen die samenhangen met het CBF-keurmerk en de ANBI-status van MNH. In 2024 wordt het Raad van toezichtsmodel daadwerkelijk geïmplementeerd.

Taakverdeling bestuur en directie

De directeur is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van de werkorganisatie in Zaandam, de wisselwerking met de leden en de contacten met relevante spelers in Noord-Holland en daarbuiten. Het bestuur fungeert als een "bestuur op afstand" en geeft de kaders aan waarbinnen de directie mandaat tot handelen heeft. In het bestuur zijn de portefeuilles Financiën, Strategie & Personeel & Organisatie, Netwerk & Communicatie, en de inhoudelijke thema's Gezonde Leefomgeving en Duurzame Energie verdeeld. De betreffende portefeuillehouder is binnen het bestuur het eerste aanspreekpunt voor de directeur. Relevante zaken worden ook altijd binnen het bestuur als geheel besproken. Met deze werkwijze werkt het bestuur aan een goede prioriteitstelling en een optimale uitvoering van de vastgestelde doelen en beleidsprioriteiten. Het bestuur werkt onbezoldigd. Onkosten zoals reiskosten kunnen worden gedeclareerd. Bestuursleden worden benoemd door de algemene ledenvergadering voor een periode van vier jaar met de mogelijkheid tot verlenging. Bestuursleden hebben geen nevenfuncties die zouden kunnen conflicteren met hun verantwoordelijkheden voor MNH.

In bijlage I een overzicht van de leden van bestuur en directie en hun nevenfuncties.

3.3 VERANTWOORDINGSVERKLARING

De bestuursleden van vereniging Milieufederatie Noord-Holland onderschrijven de volgende principes:

- Binnen MNH dient de functie 'toezicht houden' duidelijk te zijn gescheiden van het 'besturen' dan wel van de 'uitvoering'.
- MNH dient continu te werken aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.
- De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden.

In een verantwoordingverklaring van het Bestuur wordt beschreven hoe de vereniging invulling geeft aan deze principes.

3.4 RISICOPARAGRAAF

Het bestuur werkt met een volledig geïntegreerd document voor evaluatie van de verschillende risico's waaraan MNH onderhevig is. In dit document worden strategische, communicatieve, operationele en financiële risico's onderscheiden. Het gaat niet primair om het vermijden van risico's, maar om het herkennen en beheersen ervan. Door risico's te identificeren, kunnen passende reacties ondernomen worden om schade te voorkomen of te beperken. De beheersing van deze risico's valt in het algemeen binnen het takenpakket van de directeur, die daarbij voor de strategische risico's wordt ondersteund door de programmamanagers, voor de communicatieve risico's door de communicatiemedewerkers en bij de operationele- en financiële- risico's door de operationeel manager. In elke bestuursvergadering is expliciet of impliciet over de risico's gesproken.

Strategische risico

De politieke wisseling in de Provincie Noord-Holland en het mogelijk veranderen van prioriteiten daardoor zorgt voor een extra uitdaging om vanuit de provincie projecten op te kunnen zetten. Dit maakt de organisatie kwetsbaar. De organisatie is echter haar financiële basis met succes aan het verbreden en ook nieuwe onderwerpen aan het oppakken die dichterbij de huidige politieke uitgangspunten liggen (b.v. energie armoede en inzamelen statiegeldflesjes en blikjes verbeteren en zwerfvuil tegengaan).

Communicatieve risico

Profilering van de organisatie is van belang om de verschillende projecten goed te kunnen ondersteunen qua communicatie. Daarnaast is profilering van belang om onszelf op de kaart te zetten voor impactvolle projecten en mogelijke financiers. Belangrijk is dat MNH goed voor zichzelf blijft benoemen waarin ze uniek is en zich onderscheidt en dat te communiceren met (potentiële) opdrachtgevers. Daarom is in 2021 met een communicatiebureau de positionering van MNH aangescherpt, dit proces is in 2022 afgerond en in 2023 geïmplementeerd. De aangescherpte positionering is in 2023 verder in de organisatie en werkwijze opgenomen door het opstellen van een nieuw meerjarenbeleidsplan 2024-2029. Ook wordt dit samen met het team per thema

vertaald in een positionering richting potentiële financiers (in jargon: customer journeys) en een lange termijn acquisitieaanpak. Hier betrekken we ook de deskundigheid uit ons bestuur en netwerk bij.

Operationeel risico

Vanwege krapte op de arbeidsmarkt, onvoldoende beschikbaar gekwalificeerd personeel leiden tot het niet kunnen leveren van voldoende prestaties en projectontwikkelkracht en daarmee tot reputatieschade en/of verlies van inkomsten. Het aannemen en behouden van goede collega's is een risico in een uitdagende arbeidsmarkt. De organisatie is mede door de hoogte van de salarissen afhankelijk van senior medewerkers die voor deze organisatie kiezen uit passie voor het onderwerp. We richten onze organisatie ook zo in dat we makkelijker met een vaste kern en flexibele krachten voor de uitvoering kunnen werken.

Financieel risico

De financiële positie blijft het belangrijkste risico. Hoewel de inkomsten elk jaar toenemen, is met name de continuïteit hiervan een bron van zorg. Bovendien is het eigen vermogen nog niet op het benodigde niveau. Tegelijk lukt het elk jaar om meer inkomsten te genereren, hetgeen vertrouwen geeft in de toekomst. Door het ontbreken van een boekjaarsubsidie vanuit de provincie moet MNH vooral projecten in concurrentie acquireren.

MNH is een kleine organisatie en kan niet op alle velden op experts terugvallen en de acquisitie ligt tot nu toe voornamelijk in handen van de directeur. Dat betekent dat soms grote druk op de directeur wordt uitgeoefend. Met het aantrekken van de manager programma's is dit risico gemitigeerd en de acquisitieopgave breder in de organisatie belegd. Onder haar aansturing is dit ook doorvertaald naar de (meer senior) medewerkers. Dit proces is in ontwikkeling en is afhankelijk van de capaciteit aan senior medewerkers. Deze ontwikkeling is in 2023 nog niet geheel op het beoogde niveau. In 2024 werken we hier verder aan. Bij het aanstellen van nieuwe (senior) projectleiders is dit een belangrijk selectie criterium.

3.5 TOEKOMSTPARAGRAAF

In 2023 is er een solide bestuursbezetting geweest. Door uitdrukkelijk te selecteren op complementaire competenties en deskundigheden zijn er stappen gezet voor een verdere specialisatie bij de portefeuilleverdeling. Twee nieuwe senioren in het bureau vormen samen met de directeur een solide MT dat in samenspraak met het bestuur de toekomststrategie uitzet en met de medewerkers uitvoert. Nog steeds geldt dat de komende twee jaar cruciaal zijn voor de toekomst van de organisatie. De aangescherpte positionering plaatst de verschillende elementen van MNH in een herkenbaar en samenhangend beeld. Het accent blijft inhoudelijk op gezonde leefomgeving, landbouw en biodiversiteit, energietransitie en circulaire economie. Met meer senioriteit aan de top in combinatie met netwerkcombinaties in de (project)uitvoering, wordt gestreefd naar een compacte MNH die effectief, koersvast en in verbinding met de regionale partners, de lange termijn doelen haalt. Het is cruciaal dat de lange termijn financiering de ambities mogelijk blijft maken. Ook de relatie met de provincie speelt hierin een belangrijke rol.

Continuïteit

Met een goed gevulde acquisitieportefeuille en een groot aantal bevestigde projectsubsidies laat het zich aanzien dat 2024 in ieder geval financieel een prima jaar wordt. Tegelijk is er onverminderd aandacht nodig voor acquisitie om ook in de jaren 2025 en daarna de continuïteit te kunnen waarborgen. Binnen de beperkte speelruimte is projectleiderscapaciteit aangetrokken, de focus voor komend jaar zal liggen op het aantrekken van seniore projectleiderscapaciteit. Dit vergroot de slagkracht van MNH.

Financiële positie

4. Financiële positie

4.1 STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Bij de begroting 2023 is op het moment van opstelling van de begroting uitgegaan van een reëel scenario voor 2023. De werkelijke kosten en baten zijn ongeveer 140.000 achter gebleven bij dit scenario. De oorzaak hiervan moet gezocht worden in het niet snel kunnen invullen van drie opgevallen vacatures, waardoor er minder werk in projecten verzet kon worden. Ook is het verwerven van projecten op het gebied van de gezonde leefomgeving minder goed van de grond gekomen dan verwacht. De projectenportefeuille voor 2024 is daarentegen goed gevuld. De baten uit overheidssubsidies van de Provincie Noord-Holland blijven nog altijd een aandachtspunt – zeker als men dat vergelijkt met de manier waarop alle andere provincies hun provinciale milieufederaties steunen.

4.2 BALANS EN BELEID T.A.V. RESERVES

De vereniging MNH streeft naar het aanhouden van een voldoende Eigen Vermogen tot het waarborgen van de continuïteit. Positieve resultaten zullen in het daaropvolgende jaar bestemd worden, zodat het Eigen Vermogen beperkt blijft tot een continuïteitsreserve. Bestuur en RvT hebben er voor wat betreft de continuïteitsreserve besloten deze aan te houden op een bedrag van €400.000,-. De reservevorming in het Eigen Vermogen voldoet aan de VFI-richtlijn, namelijk: er wordt geen reserve gevormd, zonder dat deze bestemd is. De continuïteitsreserve is bedoeld om risico's op korte termijn op te vangen. De continuïteitsreserve is door toevoeging van het resultaat in 2023 gesteld op €244.058,-. De liquiditeiten van de vereniging zijn ondergebracht op spaar- en bankrekeningen, waar geen vermogensrisico's aan verbonden zijn.

4.3 BEGROTING EN REALISATIE 2023

MNH	2024 Begroot	2023 begroot	2023 realisatie
INKOMSTEN			
Fonds Prov Milieufederaties	260.000	290.000	358.470
Subsidies Provincie NH		-	
Acquisitie andere fondsen	400.000	483.000	411.679
Opdrachten	400.000	380.000	273.321
Diversen	70.000	61.901	34.793
TOTAAL INKOMSTEN	1.250.000	1.214.901	1.078.263
UITGAVEN			
UITVOERINGSKOSTEN			
Personeelskosten			
Salarissen	701.500	750.901	556.332
Sociale lasten			88.780
Pensioenlasten			57.300
Ziekteverzuim verzekering	15.000	15.000	20.093
Uitkering ziekengeld			-14.835
Bevordering deskundigheid	5.500	5.500	14.636
Ingehuurd personeel	20.000	10.000	
Overige kosten personeel	4.000	5.500	7.190
<i>subtotaal</i>	746.000	786.901	729.496
Huisvestingskosten			
Huur- en schoonmaakkosten	13.800	13.800	14.386
Doorberekende onderhuur	-2.220	-2.220	-2.220
Belastingen en verzekeringen	1.050	1.040	564
Energiekosten	3.500	2.880	2.400
Overige huisvestingskosten	254	500	211
<i>subtotaal</i>	16.384	16.000	15.341
Kantoorkosten			
Kantoorbenodigdheden	3.000	3.000	3.230
Telefoon en internetkosten	3.000	3.000	3.330
Porti- en vrachtkosten	100	100	8
Administratie- advies- en accountantskosten	37.000	25.000	27.655
Vakliteratuur en abonnementen	100	100	134
Automatiseringskosten	10.000	10.000	11.699
Afschrijving inventaris	2.500	2.500	2.393
Overige kantoorkosten	1.562	5.300	7.359
<i>subtotaal</i>	57.262	49.000	55.808

Overige uitvoeringskosten			
Bestuur	1.000	1.000	1.763
Jaarverslag	1.500	1.500	1.500
Juridische kosten		-	8.668
Reis- en verblijfkosten	5.000	5.000	
Overige uitvoeringskosten	11.100	15.500	2.345
<i>subtotaal</i>	18.600	23.000	14.276
Totaal uitvoeringskosten	838.246	874.901	814.921
Directe projectkosten	421.854	340.000	246.724
TOTAAL UITGAVEN	1.260.100	1.214.901	1.061.645

Bijlagen

BIJLAGE I

LEDEN BESTUUR EN DIRECTIE – NEVENFUNCTIES

Leden Bestuur

Het bestuur van de vereniging bestond in 2023 uit de volgende personen:

mw. R. Zonneveld-Birza (voorzitter en secretaris),
Dhr. J.S. de la Chambre (vice-voorzitter)
mw. A. ter Heijne (penningmeester)
dhr. K. Buskermolen
Dhr. J.P. Schaaij
Mw. K. Jurgens

Nevenfuncties bestuur en directie van MNH in 2023

Bestuur

Naam

Mw. R. Zonneveld-Birza

Dhr. J.S. de la Chambre

Mw. A. ter Heijne

Dhr. K. Buskermolen

Dhr. J.P. Schaaij

Mw. K. Jurgens

Nevenfuncties

Interim-manager met wisselende opdrachten binnen het (semi)publieke domein met een focus op duurzaamheid.

Voorzitter van bestuur Stichting DelftsPeil

Bestuurder bij Herenboeren Delft-Rijswijk.

Sustainability Manager BeNe McDonald's

Directeur Serviceorganisatie bij Amerpoort

Lid van de Klankbordgroep Intrakoop.

Gepensioneerd en was Hoofd Onderwijsfaciliteiten bij het Horizoncollege in Noord-Holland.

Bestuurder van E-mobilegroup in Haarlem

Bestuurslid van Hoogheemraadschap (per april 2023)

Directeur Nationaal Groenfonds

Lid RvC en Auditcommissie van Meerlanden Holding NV

Voorzitter RvT van SKH (Kinderopvang Haarlemmermeer)

Partner en directeur Lysias Advies

Directie

Dhr. S.P. Akkerman

Lid Maatschappelijk Adviesraad Keygene

Lid Sustainable Advisory Board ForFarmers

Eigenaar van Oliithe – trends en strategie

Lid Bestuur Stichting Platform CO2 Neutraal

Jaarrekening

Dit is de jaarrekening van de vereniging Milieufederatie Noord-Holland, statutair gevestigd te Bergen. Kantoor houdend te Zaandam.

Vereniging Milieufederatie Noord-Holland
Rapport inzake de jaarrekening 2023

Inhoudsopgave jaarrekening

Balans per 31 december 2023	27
Staat van Baten en Lasten over 2023	28
Kasstroomoverzicht	30
Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	31
Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	33
Toelichting op de balans van de staat van Baten en Lasten	34
Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van Baten en Lasten	37
Toelichting op de onderscheiden posten van de uitvoeringskosten	39
WNT verantwoording	41
Ondertekening van de jaarrekening	43
Controleverklaring	44

Balans per 31 december 2023				
(na resultaatbestemming)				
Activa		2023		2022
	€	€	€	€
Vaste activa				
Inventaris	6.795		5.602	
		6.795		5.602
Vlottende activa				
Vorderingen:				
Debiteuren		477.011		356.162
Overige vorderingen en overlopende activa		53.880		110.994
Liquide middelen		614.793		482.539
		1.152.479		955.298
Passiva				
Reserves en fondsen				
Vrij besteedbare reserves en fondsen:				
Continuïteitsreserve	246.256		229.638	
		246.256		229.638
Vastgelegde reserves en fondsen				
Bestemmingsreserve	-		-	
		-		-
Totaal eigen vermogen		246.256		229.638
Langlopende schulden				
Langlopende schulden	10.000		20.000	
		10.000		20.000
Kortlopende schulden				
Crediteuren	41.453		67.876	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	38.947		40.914	
Overige schulden en overlopende passiva	815.823		596.870	
		896.223		705.660
		1.152.479		955.298

Staat van Baten en Lasten over 2023				
		Verenigings-		
		Realisatie	begroting	Realisatie
		2023	2023	2022
		€	€	€
Baten bijdragen particulieren		2.920	2.000	1.681
Baten bijdragen organisaties		30.200	8.000	6.900
Baten verbonden organisaties zonder winstoogmerk		358.470	290.000	233.720
Baten andere organisaties zonder winstoogmerk		336.187	378.000	267.609
Subsidies overheden en anderen		75.492	105.000	67.792
Baten uit levering diensten		273.321	380.000	384.737
Overige baten		1.673	51.901	1.546
Totale baten		1.078.263	1.214.901	963.985
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen				
Lasten per doelstelling				
Circulaire economie	-			796
Duurzame Energie	171.915			169.528
Gezonde Leefomgeving	85.802			48.653
Luchtvaart	22.818			11.548
Wadden	211.785			170.682
Landbouw & Natuur	162.610			191.854
Totaal besteed aan doelstellingen		654.930	952.431	593.061
Acquisitie, beheer en administratie				
Acquisitiekosten	58.744			31.672
Kosten beheer en administratie *1)	347.971			278.927
		406.715	262.470	310.599
Totale lasten		1.061.645	1.214.901	903.660
Saldo van baten en lasten		16.618	-	60.325

Kasstroomoverzicht				
Het saldo van de geldmiddelen is in 2023 toegenomen. De oorzaak hiervan blijkt uit onderstaande analyse van de kasstromen.				
			2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten:				
Saldo van baten en lasten	16.618		60.325	
Bij: afschrijving materiële vaste activa	2.393		2.484	
		19.011		62.809
Aanpassingen voor:				
Veranderingen in werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	63.735-		134.882-	
Mutatie kortlopende schulden	190.564		235.944	
		126.829		101.062
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		145.841		163.871
Kasstroom uit investeringsactiviteiten:				
Investerings in materiële vaste activa		3.586-		1.045-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten:				
Mutatie langlopende schulden		10.000-		10.000-
Netto kasstroom		132.254		152.826
Saldo liquide middelen per 01-01		482.539		329.713
Saldo liquide middelen per 31-12		614.793		482.539
Mutatie geldmiddelen		132.254		152.826

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans					
Activa					
Materiële vaste activa				Inventaris	Totaal
				€	€
Aanschaffingswaardewaarde				17.976	17.976
Cumulatieve afschrijvingen tot 2023				12.374-	12.374-
Boekwaarde 1-1-2023				5.602	5.602
Mutaties					
Investeringen				3.586	3.586
Afschrijving				2.393-	2.393-
Saldo mutaties				1.193	1.193
Aanschaffingswaarde				21.562	21.562
Cumulatieve afschrijvingen				14.767-	14.767-
Boekwaarde per 31-12-2023				6.795	6.795
Afschrijvingspercentages				20%	
Alle onder de materiële vaste activa opgenomen inventaris zijn dienstbaar aan de bedrijfsvoering.					
Vorderingen				31-12-2023	31-12-2022
				€	€
<u>Debiteuren</u>					
Debiteuren				477.011	356.162
Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.					
<u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>					
Afrekening subsidies en projecten				28.717	87.931
Waarborgsommen				3.153	4.038
Voorschot Raad van State				681	681
Overige vorderingen en overlopende activa				21.329	18.344
				53.880	110.994
Liquide middelen					
Triodos Internet Rendement Rekening				50.048	50.042
Triodos Internet Zaken Rekening				564.745	432.497
Gelden onderweg				-	-
				614.793	482.539

	31-12-2023	31-12-2022
Passiva	€	€
Reserves en fondsen		
Vrij besteedbare reserves en fondsen:		
<u>Continuïteitsreserve</u>		
Het verloop van deze post is als volgt:		
Stand per 1 januari	229.638	169.313
Mutatie ten gunste/ ten laste van bestemmingsfondsen		-
Mutatie uit de resultaatbestemming	16.618	60.325
Stand per 31 december	246.256	229.638
De reserves worden toegelicht bij het onderdeel "Grondslagen voor de waardering van activa en passiva"		
	31-12-2023	31-12-2022
Langlopende schulden	€	€
Vooruitontvangen NMF-bijdrage		
Stand per 1 januari		
Hoofdsom	70.000	70.000
Cumulatieve aflossingen tot 2023	40.000-	30.000-
Saldo per 1 januari	30.000	40.000
Mutaties		
Aflossing	10.000-	10.000-
Stand per 31 december		
Hoofdsom	70.000	70.000
Cumulatieve aflossing	50.000-	40.000-
Kortlopend deel	10.000-	10.000-
Saldo per 31 december	10.000	20.000

Kortlopende schulden						
<u>Crediteuren</u>						
Crediteuren					41.453	67.876
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>						
Afdracht loonheffing/ sociale lasten					13.136	14.460
Afdracht BTW					25.811	26.454
					38.947	40.914
<u>Overige schulden en overlopende passiva</u>						
Vakantiegeldverplichting					19.854	19.630
Vakantiedagenverplichting					6.391	10.904
Te betalen pensioenpremie					16.346	9.520
Te betalen accountantskosten					10.000	14.000
Te betalen netto lonen					-	1.643
Vooruitontvangen NMF-bijdrage*					10.000	10.000
Vooruitontvangen Subsidie Donkerte van het Waddengebied					608.305	397.996
Vooruitontvangen subsidie Weeffouten in Milieubeleid					18.405	64.152
Vooruitontvangen subsidie Netwerk groenblauwe gemeenten					113.126	2.616
Overige transitoria en diverse schulden					13.396	66.410
					815.823	596.870

* De totale schuld is per 31-12-2023 € 20.000. Conform overeenkomst wordt ieder jaar € 10.000 afgelost.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Huurovereenkomsten

De specificatie luidt als volgt:

Object	Huur via	Einde huur	Opzeg- termijn	Huur per jaar	Prijspeil
Kantoorpand *	Dettmer Holding BV	30-11-2021	3 mnd.	€ 12.389	2023
Kleine Tocht 4-A					
Zaandam					
De huurovereenkomst wordt ieder jaar stilzwijgend met één jaar verlengd. De opzegtermijn is 3 maanden.					
Copying/ Printing	BNP PARISBAS	15-05-2024	6 mnd.	€ 2.302	2023
	Leasing Solutions				

Toelichting op de balans en staat van Baten en Lasten

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De vereniging Milieufederatie Noord-Holland, statutair gevestigd te Zaanstad, is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken onder nr. 40634265.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien deze vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn Fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 650), waarbij onderscheid is gemaakt tussen fondsenwerving en de bestedingen daarvan naar zes doelstellingen.

Continuïteit

De provincie Noord-Holland heeft besloten de boekjaarsubsidie aan de MNH per 1 januari 2016 te beëindigen. Het toenmalige bestuur van de Milieufederatie Noord-Holland heeft toen moeten besluiten tot een drastische inkrimping van het aantal medewerkers. Het verlies in 2016 heeft het eigen vermogen van de Milieufederatie Noord-Holland sterk verminderd.

Vanaf 2017 wordt de continuïteit van de Milieufederatie Noord-Holland ondersteund door een overeenkomst met De Natuur en Milieufederaties, die o.a. voorziet in een liquiditeitsvoorschot van € 70.000. Per 31-12-2023 is 50.000 euro van deze lening afgelost en wordt er de komende jaren voorzien in een aflossing van telkens 10.000 euro.

De Nationale Postcodeloterij heeft het werk van de Natuur en Milieufederaties in 2023 begunstigd met een vergelijkbaar bedrag als de afgelopen jaren werd toegekend. Dit heeft mede de basis gelegd voor continuïteit in 2023, samen met een goed gevulde projectenportefeuille en een versterkte inzet op het acquireren van projecten bij meerdere financiers.

De positieve resultaten van de afgelopen jaren hebben de basis voor de continuïteit versterkt. Deze continuïteit is echter, gezien de nog steeds beperkte vermogenspositie van MNH, nog sterk afhankelijk van de verwerving van voldoende subsidies en opdrachten voor 2024 en verdere jaren. De continuïteitsreserve voldoet ook nog niet aan de norm die daarvoor vanuit het CBF wordt gesteld. Tegelijk was de portefeuille voor 2023 goed gevuld. De portefeuille voor 2024 en daaropvolgende jaren is uitdagend als altijd, ook omdat een aantal langer lopende projecten zullen stoppen en het onzeker is of op die projecten een vervolg komt.

De continuïteit is in 2023 wel verder versterkt door het positieve resultaat. Voor 2024 wordt hier weer naar gestreefd.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de op basis van de geschatte economische levensduur bepaalde afschrijvingen. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de verkrijgingsprijs.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

Continuïteitsreserve

Het bestuur van MNH streeft een goede verzekering van de continuïteit van MNH na. Daartoe dient de Continuïteitsreserve een bedrag te zijn van € 400.000. Zolang dit bedrag niet is bereikt, voegt het bestuur MNH jaarlijks zoveel mogelijk van het exploitatiesaldo toe aan de continuïteitsreserve en indien nodig rekening houdend met de continuïteit van onze projecten.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten bijdragen particulieren en organisaties

Onder deze categorie worden gelden verantwoord, die door de gever vrijwillig zijn afgestaan en geen (evenredige) tegenprestatie vragen voor geleverde goederen en of diensten.

Resultaat verkopen artikelen en/of gebruikte goederen

Onder deze categorie wordt het resultaat verantwoord van de verkoop van artikelen en/of gebruikte goederen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de netto-omzet verminderd met de kostprijs van de verkochte artikelen en/of goederen en toegerekende uitvoeringskosten.

Baten verbonden organisaties zonder winstoogmerk

Onder deze categorie worden bijdragen verantwoord van tijdelijke of blijvende samenwerkingsverbanden zonder winstoogmerk waarvan de Milieufederatie Noord-Holland deel uitmaakt.

Baten andere organisaties zonder winstoogmerk

Onder deze categorie worden bijdragen verantwoord van andere organisaties zonder winstoogmerk aan de Milieufederatie Noord-Holland.

Subsidies overheden en anderen

Onder deze categorie worden toegezegde subsidies van overheden, bedrijven en instellingen verantwoord. Onder subsidies zijn te verstaan bijdragen, die door de verstrekker afhankelijk zijn gesteld van de uitvoeringskosten van een project.

Bestedingen

Onder de bestedingen worden de volgende kosten verantwoord:

- directe projectkosten
- aandeel in de uitvoeringskosten.

Uitvoeringskosten

Onder de uitvoeringskosten worden de kosten verantwoord van de eigen organisatie. De personeelskosten zijn binnen de doelstellingen verdeeld op basis van urenregistratie en de werkelijke personeelskosten per medewerker. De andere kosten zijn conform deze urenregistratie verdeeld over de doelstellingen.

Kosten van eigen fondsenwerving

Alle kosten van activiteiten, die direct of indirect ten doel hebben mensen, bedrijven of instellingen te bewegen geld te geven voor één of meer van de doelstellingen, worden aangemerkt als kosten fondsenwerving.

Beheer- en administratiekosten

Ingevolge aanpassing van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650, dient een fondsenwervende instelling met ingang van 2008 aan te geven welk deel van de kosten is gemaakt voor beheer en administratie. De 12 Nederlandse provinciale Milieufederaties stellen zich op het standpunt dat deze kosten gemaakt worden voor het realiseren van de doelstellingen van deze organisaties en tot de uitvoeringskosten behoren. Ter uitvoering van de RJ 650 wordt ook een toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van Baten en Lasten opgenomen, waarin de kosten van fondsen- en subsidiewerving en beheer en administratie apart zijn gespecificeerd.

Bijzondere baten en lasten

De afzonderlijke posten zijn toegelicht onder de toelichting van de baten en lasten.

Belastingen

De milieufederatie Noord-Holland is voor gesubsidieerde en uit fondsenwerving gefinancierde activiteiten op grond van de doelstelling vrijgesteld van BTW. Per 1 januari 2014 is de vrijstelling voor sociaal-culturele prestaties door de belastingdienst bij mondelinge mededeling van een medewerker van het ministerie van financiën ingetrokken. Hiervan is echter geen schriftelijke bevestiging ontvangen. Voor werken in opdracht en detacheringsactiviteiten is derhalve BTW van toepassing. De Milieufederatie is voor de vennootschapsbelasting niet belastingplichtig.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van Baten en Lasten

BATEN			
	Realisatie	Verenigings- begroting	Realisatie
	2023	2023	2022
	€	€	€
<u>Baten bijdragen particulieren</u>			
Donaties, giften en schenkingen	2.920	2.000	1.681
<u>Baten bijdragen organisaties/bedrijven</u>			
Contributies en donaties	30.200	8.000	6.900
<u>Baten verbonden organisaties zonder winstoogmerk</u>			
Stichting de Natuur en Milieufederaties	358.470	290.000	233.720
<u>Baten andere organisaties zonder winstoogmerk</u>			
TBO	36.760	-	48.061
Natuurmonumenten	11.250	-	10.000
Overige organisaties zonder winstoogmerk	288.177	-	209.548
Totaal	336.187	378.000	267.609
<u>Subsidies overheden en anderen</u>			
RVO, Provincie NH en overige overheden	75.492	105.000	67.792
	75.492	105.000	67.792
<u>Baten uit levering diensten</u>			
Diverse opdrachtgevers	273.321	380.000	384.737
<u>Overige baten en lasten</u>			
Rentebaten	-	-	-
Overige baten	1.673	51.901	1.546
Totaal	1.673	51.901	1.546
Totale baten	1.078.263	1.214.901	963.985

Toelichting baten

Bij de begroting 2023 is op het moment van opstelling van de begroting uitgegaan van een reëel scenario voor 2023. De werkelijke kosten en baten zijn ongeveer 140.000 achter gebleven bij dit scenario. De oorzaak hiervan moet gezocht worden in het niet snel kunnen invullen van drie opgevallen vacatures, waardoor er minder werk in projecten verzet kon worden. Ook is het verwerven van projecten op het gebied van de gezonde leefomgeving minder goed van de grond gekomen dan verwacht. De projectenportefeuille voor 2024 is daarentegen goed gevuld. De baten uit overheidssubsidies van de Provincie Noord-Holland blijven nog altijd een aandachtspunt – zeker als men dat vergelijkt met de manier waarop alle andere provincies hun provinciale milieufederaties steunen.

Toelichting kosten beheer en administratie

De Provinciale Natuur en Milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van de kosten beheer en administratie een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI). De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in een apart overzicht m.b.t. de toelichting lastenverdeling.

Toelichting op de onderscheiden posten van de uitvoeringskosten				
BESTEDINGEN	Realisatie		Verenigings-	
	2023		begroting	
	2023		2023	
	€	€	€	€
Uitvoeringskosten				
Personeelskosten:				
Salarissen	556.332	750.901	419.302	
Sociale lasten	88.780	-	63.765	
Pensioenlasten	57.300	-	45.416	
Ziekteverzuimverzekering	20.093	15.000	9.984	
Uitkeringen ziekengeld	14.835-	-	512-	
Bevordering deskundigheid	14.636	5.500	7.509	
Ingehuurd personeel	-	10.000	16.720	
Overige kosten personeel	7.190	5.500	15.813	
	729.496	786.901	577.997	
aantal fte in dienst (gemiddeld)	9,02		7,61	
Huisvestingskosten:				
Huur- en schoonmaakkosten	14.386	13.800	13.327	
Doorberekende onderhuur	2.220-	2.220-	2.220-	
Belastingen en verzekeringen	564	1.040	749	
Energiekosten	2.400	2.880	2.350	
Overige huisvestingskosten	211	500	80	
	15.341	16.000	14.286	
Kantoorkosten:				
Kantoorbenodigdheden	3.230	3.000	2.555	
Telefoon- en internetkosten	3.330	3.000	3.797	
Porti- en vrachtkosten	8	100	290	
Administratie-, advies- en accountantskosten	27.655	25.000	22.974	
Vakliteratuur en abonnementen	134	100	64	
Automatiseringskosten	11.699	10.000	10.361	
Overige kantoorkosten	7.359	5.300	6.259	
	53.415	46.500	46.300	
Overige uitvoeringskosten:				
Bestuurskosten	1.763	1.000	1.136	
Jaarverslag	1.500	1.500	1.500	
Reis- en verblijfkosten	8.668	5.000	3.119	
Overige uitvoeringskosten	2.345	15.500	9.182	
	14.276	23.000	14.937	
Afschrijvingen:				
Afschrijving inventaris	2.393	2.500	2.484	
	2.393	2.500	2.484	
Totaal uitvoeringskosten	814.921	874.901	656.004	
Directe projectkosten	246.724	340.000	247.656	
TOTALE LASTEN	1.061.645	1.214.901	903.660	
	16.618	-	60.325	

Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van Baten en Lasten met specificatie van administratie- en beheerskosten en kosten werving subsidies.										
LASTEN	Themadoelstellingen									
	Duurzame Energie	Gezonde Leefomgeving	Luchtvaart	Wadden	Landbouw & Natuur	Acquisitie	Administratie- en beheerskosten	Realisatie 2023	Verenigingsbegroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Directe projectkosten	42.342	13.275		127.033	60.745	3.329		246.724	340.000	247.656
	42.342	13.275	-	127.033	60.745	3.329	-	246.724	340.000	247.656
<u>Uitvoeringskosten</u>										
Personeelskosten	115.990	64.925	20.426	75.868	91.187	49.606	311.495	729.496	786.901	577.997
Reis- en verblijfskosten	1.378	771	243	901	1.084	589	3.701	8.668	5.000	3.119
Huisvestingskosten	2.439	1.365	430	1.595	1.918	1.043	6.551	15.341	16.000	14.286
Automatiseringskosten	1.860	1.041	328	1.217	1.462	796	4.995	11.699	10.000	10.361
Documentatie en vakliteratuur	21	12	4	14	17	9	57	134	100	64
Kantoorkosten excl. drukwerk en automatiseringskosten	2.214	1.239	390	1.448	1.741	947	5.947	13.927	11.400	12.901
Administratie- en accountantskosten	4.397	2.461	774	2.876	3.457	1.881	11.809	27.655	25.000	22.974
Afschrijvingen	380	213	67	249	299	163	1.022	2.393	2.500	2.484
Bestuurs- en overige kosten	892	499	157	583	701	381	2.395	5.608	18.000	11.818
			-							
Totaal uitvoeringskosten	129.572	72.528	22.818	84.752	101.865	55.415	347.971	814.921	874.901	656.004
Totaal lasten	171.915	85.802	22.818	211.785	162.610	58.744	347.971	1.061.645	1.214.901	903.660
Verdeling lasten excl. Beheer- en administratiekosten	16,2%	8,1%	2,1%	19,9%	15,3%	5,5%	32,8%	100,0%		
Verdeling subsidiewervings- en B&A-kosten	128.055	71.678	22.551	83.759	100.672			406.715		
Totaal lasten per doelstelling	299.970	157.481	45.368	295.544	263.282			1.061.645		
Verdeling lasten incl. Beheer- en administratiekosten	28,3%	14,8%	4,3%	27,8%	24,8%	0,0%	0,0%	100,0%		
Toelichting:										
<i>De gerealiseerde besteding aan de doelstelling is 60,9 % van de in 2023 verworven middelen. Het door het bestuur van de Milieufederatie Noord-Holland geformuleerde minimum hiervoor is 70%</i>										
<i>De wervingskosten waren 5,4% van de verworven middelen en administratie- en beheerskosten 32,3%</i>										

Toelichting op het WNT-maximum

De salarissen van de topfunctionarissen van Natuur en Milieufederatie Noord-Holland vallen ruim onder het maximum van € 223.000, zoals gehanteerd wordt in de WNT.

Toezichhoudende topfunctionarissen

De leden van het Bestuur van Natuur en Milieufederatie Noord-Holland ontvangen geen bezoldiging.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging verstrekt.

Bezoldiging of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen

Er zijn geen overige functionarissen die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2023 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Beloning directie

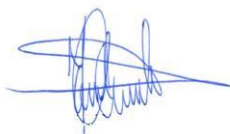
De Natuur en Milieufederatie Noord-Holland volgt de Regeling beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en raden van toezicht. Deze regeling geeft een maximumnorm voor het jaarinkomen, die past bij de zwaarte van de functie, bij de omvang van de organisatie, de complexiteit van de organisatie, de organisatorische context en het directiemodel.

Het bestuur heeft de zwaarte van de functie van de directeur beoordeeld. Dit leidde conform de methodiek tot een BSD-score (Basis Score voor Directiefuncties) van 355 punten voor de directeur. Het salaris van de directeur valt binnen de Goede-Doelen norm voor directiebeloning. Het toegestane maximum jaarinkomen gelet op de BSD-score was in 2023 € 108.255,-

Naam	S.P. Akkerman
Functie	Directeur
Duur dienstverband in 2023	1-1-2023 / 31-12-2023
Omvang dienstverband (in fte)	1
Dienstbetrekking	Ja
Individueel WNT-maximum	€ 223.000
Bezoldiging	
Beloning	€ 99.350
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 264
Beloningen betaalbaar op termijn (pensioen wg-deel)	€ 11.997
<i>Subtotaal</i>	€ 111.611
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -
Totaal bezoldiging	€ 111.611
Naam	S.P. Akkerman
Gegevens 2022	
Duur dienstverband in 2022	1-1-2022/31-12-2022
Omvang dienstverband (in fte)	1
Bezoldiging 2022	
Beloning	€ 94.936
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn (pensioen wg-deel)	€ 11.950
Totaal bezoldiging 2022	€ 106.886
Individueel WNT-maximum 2022	€ 216.000

Ondertekening van de jaarrekening

Datum: 29-mei-24

Jérôme de la Chambre
Voorzitter Raad van Toezicht

Sijas Akkerman
Directeur

De jaarrekening 2023 is vastgesteld in de vergadering van de Raad van Toezicht d.d. 29 mei 2024

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van
Vereniging Milieufederatie Noord-Holland te Zaandam

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2023 van Vereniging Milieufederatie Noord-Holland te Zaandam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Milieufederatie Noord-Holland per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Milieufederatie Noord-Holland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekking als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag en de in het jaarverslag opgenomen overige gegevens en bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Burgemeester Wultweg 5B F: 0512 - 586 890
9203 KM Drachten E: info@dejongafm.nl
T: 0512 - 586 898 I: www.dejongafm.nl

Persoonlijke Professionals met Passie

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidsreizen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 29 mei 2024
De Jong AFM B.V.

Origineel getekend door J.D. de Jong AA

Natuur en Milieufederatie Noord-Holland

Kleine Tocht 4A
1507 CB Zaandam

mnh@mnh.nl
www.mnh.nl

075-6351598

NL0047.93.638.B.01
KvK 40634265

Samen voor een groen, gezond
en leefbaar Noord-Holland

